

Міністерство освіти і науки України
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

І.В. Гунько

2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 073 Менеджмент

Освітньо-професійна програма Менеджмент організацій та адміністрування

Робоча програма навчальної дисципліни «Технологія виробництва продукції тваринництва». Рівень вищої освіти перший (бакалаврський), галузь знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073 «Менеджмент», освітньо-професійна програма Менеджмент організацій та адміністрування». 2021. 14 с.

Розробник:

Царук Л.Л., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри технології виробництва продуктів тваринництва

Лектор:

Царук Л.Л., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри технології виробництва продуктів тваринництва

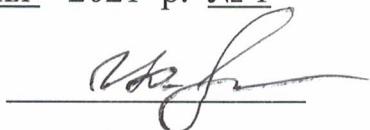
Викладачі, які проводять практичні заняття:

Голубенко Т.Л., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри технології виробництва продуктів тваринництва

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри

Протокол від «20» серпня 2021 р. № 1

Завідувач кафедри

Л.Л.Царук

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні навчально-методичної комісії факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва та ветеринарії

Протокол від «25» серпня 2021 року № 1

Голова навчально-методичної комісії факультету

Т.В.Фаріонік

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні науково-методичної комісії університету

Протокол від «25» серпня 2021 р. № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –4,0	07 Управління та адміністрування	Обов’язкова	
		Курс підготовки:	
		1-й	2-й
		Семестр	
Загальна кількість годин - 120	073 Менеджмент	2-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 6	Менеджмент організацій та адміністрування	16 год	2 год
		Практичні, семінарські	
		14 год	2 год
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		90 год.	116
		Індивідуальні завдання:	
	Здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня	Вид контролю: залік	

Програма навчальної дисципліни передбачає перезарахування кредитів освітніх компонентів, отриманих студентами, які навчались за програмою академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів.

Передбачено розробка аудіокурсу, дистанційних online курсів для здобувачів з особливими освітніми проблемами (інклюзивної освіти).

Призначення навчальної дисципліни. Освітня компонента «Технологія виробництва продукції тваринництва» спрямована на отримання здобувачами знань з організації виробничих процесів у тваринництві, а також уміння творчо і ефективно використовувати у своїй фаховій діяльності набуті знання.

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у студентів системи знань про сучасні технології виробництва продукції тваринництва відповідно до кваліфікаційної характеристики спеціальності 073 «Менеджмент».

Задачі вивчення дисципліни: формування у майбутніх фахівців системи знань з виробництва продукції тваринництва, організації виробництва і використання кормів, а також раціональної і повноцінної годівлі тварин, умінь щодо раціонального вибору і ефективного застосування технічних засобів з метою підвищення продуктивності праці і зниження собівартості продукції.

2. Компетентності та результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

програмні результати (ПР):

ПР3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

Також вивчення даної компоненти формує у студентів вищої освіти ряд соціальних навичок (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

3. Передумови для вивчення дисципліни

Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Технологія виробництва продукції тваринництва належить до навчальної дисциплін обов'язкової компоненти, освітній компонент циклу загальної підготовки (професійної);

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Хімія», «Біологія», «Технологія виробництва продукції рослинництва», «Регіональна економіка».

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Менеджмент», «Біопалива: Ефективність виробництва і споживання в АПК України».

4. Програма навчальної дисципліни

Атестація 1

Основи розведення та годівлі сільськогосподарських тварин.

Технологія виробництва молока і яловичини

Тема 1. Вступ. Основи розведення сільськогосподарських тварин

Тема 2. Основи живлення сільськогосподарських тварин. Класифікація та характеристика кормів

Тема 3. Технологія виробництва молока

Тема 4. Технологія виробництва яловичини

Атестація 2

Технології виробництва продукції свинарства, вівчарства, птахівництва, конярства, бджільництва, рибництва і кролівництва

Тема 5. Технологія виробництва свинини

Тема 6. Технологія виробництва продукції вівчарства

Тема 7. Технологія виробництва яєць і м'яса сільськогосподарської птиці

Тема 8. Технологія виробництва продукції конярства, бджільництва, рибництва та кролівництва

Структура навчальної дисципліни

Назви	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	л	інд	с.р.		л	п	л	ін д	с.р.
Атестація 1. Основи розведення та годівлі сільськогосподарських тварин, технології виробництва молока та яловичини.												
Тема 1. Основи розведення сільськогосподарських тварин.	15	2	2			11	16	1	1			14
Тема 2. Основи годівлі сільськогосподарських тварин.	16	2	2			12	15	1				14
Тема 3. Технологія виробництва молока	14	2	2			10	15		1			14
Тема 4. Технологія виробництва яловичини.	16	2	2			12	14					14
Разом	61	8	8			45	60	2	2			56
Атестація 2. Технології виробництва продукції свинарства, вівчарства, птахівництва, конярства, бджільництва, рибництва і кролівництва												
Тема 5. Технологія виробництва свинини.	14	2	2			10	16					16
Тема 6. Технологія виробництва вовни та баранини.	14	2	2			10	12					12
Тема 7. Технологія виробництва яєць та м'яса птиці.	14	2	2			10	12					12
Тема 8. Характеристика галузі конярства, бджільництва, рибництва	17	2				15	20					20
Разом	59	8	6			45	60					60
Усього годин	120	16	14			90	120	2	2			116

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Основи розведення сільськогосподарських тварин.	2	1
2	Основи годівлі сільськогосподарських тварин.	2	1
3	Технологія виробництва молока.	2	
4	Технологія виробництва яловичини	2	
5	Технологія виробництва свинини.	2	
6	Технологія виробництва вовни та баранини.	2	
7	Технологія виробництва яєць та м'яса птиці.	2	
8	Характеристика галузі конярства.	2	
	Разом	16	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Оцінка тварин за походженням. Мічення сільськогосподарських тварин.	2	1
2	Облік та оцінка якості грубих та соковитих кормів	2	
3	Облік молочної продуктивності та жирномолочності корів.	2	1
4	Облік росту і м'ясної продуктивності тварин.	2	
5	Економічна ефективність використання свиноматок. Відгодівля свиней та технологія виробництва свинини.	2	
6	Будова та властивості вовни, руна. Фізико-технічні властивості вовни. Якісна оцінка овчин та смушок.	2	
7	Технологія виробництва харчових яєць та м'яса на птахофабриках.	2	
	Разом	14	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Основи розведення с.-г. тварин: Оцінка тварин за походженням, оцінка плідників за якістю нащадків. Мічення тварин. Зоотехнічний та племінний облік у тваринництві	11	14
2	Основи годівлі сільськогосподарських тварин: Поживність кормів, перетравність поживних речовин. Облік та оцінка грубих та соковитих кормів. Годівля великої рогатої худоби. Ознайомитись з принципом складання раціонів та його балансування.	12	14
3	Технологія виробництва молока: породи великої рогатої худоби. Контроль якості та реалізація молока. Роздій корів. Потоково-цехова технологія виробництва молока	10	14
4	Технологія виробництва яловичини : навчитись проводити визначення приростів живої маси та забійних показників відгодівельних тварин. Показники м'ясної продуктивності	12	14
5	Відгодівля свиней та технологія виробництва свинини: методика розрахунку економічної ефективності різних рівнів використання свиноматок. Розрахувати витрати кормів та собівартість продукції при відгодівлі свиней	10	16
6	Технологія виробництва вовни та баранини. Породи овець. Основні критерії якісної оцінки овчинної та смушкової продукції. Терміни у вівчарстві, їх визначення	10	12
7	Технологія виробництва яєць та м'яса птиці: породи с.-г. птиці. Технологія інкубування яєць. Технологічні принципи виробництва харчових яєць і м'яса птиці	10	12
8	Характеристика галузі конярства,бджільництва, рибництва і кролівництва. Породи коней. Особливості організації пасіки. Особливості розмноження, утримання та годівлі кролів. Основні види ставових риб та їх використання	15	20
	Разом	90	116

Основні види самостійної роботи здобувача

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	15	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	15	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною, доповідь)	30	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до тестування	30	2 рази на семестр	Тестування у системі СОКРАТ
	Разом	90		

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Орієнтовний перелік тем індивідуальних творчих завдань

- Тема 1. Особливості травлення у різних видів сільськогосподарських тварин.
Тема 2. Біологічні та продуктивні особливості різних видів сільськогосподарських тварин.
Тема 3. Теоретичні основи формування молочної та м'ясної продуктивності великої рогатої худоби.
Тема 4. Енергозберігаючі технології виробництва свинини.
Тема 5. Основне обладнання та засоби механізації в тваринницьких приміщеннях, їх використання.
Тема 6. Технологія виробництва яєць та м'яса сільськогосподарської птиці.
Тема 7. Особливості вирощування ремонтного молодняку.
Тема 8. Техніка годівлі, догляду та утримання тварин.
Тема 9. Потокова технологія виробництва молока.
Тема 10. Механізація водонапування у тваринництві.
Тема 11. Механізація кормоприготування у тваринництві.
Тема 12. Засоби видалення гною.
Тема 13. Характеристика установок для доїння корів.
Тема 14. Прогресивні методи утримання тварин.
Тема 15. Значення тваринництва, роль комплексної механізації і електрифікації у підвищенні ефективності галузі.
Тема 16. Передовий досвід господарств у впровадженні енергоресурсозберігаючих технологій виробництва продуктів тваринництва
Тема 17. Біотехнологія у тваринництві.
Тема 18. Способи обробки і підготовки кормів до згодовування.
Тема 19. Основи нормованої годівлі сільськогосподарських тварин.
Тема 20. Режими доїння. Типи доїльних апаратів та їх порівняльна характеристика.
Тема 21. Обладнання для транспортування, приймання і зберігання молока.

Завдання для групового проектування

- Тема 22. Механізація кормоприготування у тваринництві.
Тема 23. Характеристика установок для доїння корів.
Тема 24. Прогресивні методи утримання тварин.
Тема 25. Потоково-цехова технологія виробництва молока
Тема 26. Потоково-цехова технологія виробництва свинини

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

- екзамени
- заліки
- тести

- розрахункові роботи
- контрольні роботи
- самопрезентації
- стандартизовані тести.

9. Форми поточного та підсумкового контролю

- контрольна робота
- тестування
- екзамени
- презентації
- самопрезентації
- самоконтроль

10.Критерії оцінювання результатів навчання

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	6
2	Участь у роботі на практичних заняттях	6
3	Виконання домашніх завдань	6
4	Тестування	12
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	6
6	Участь у роботі на практичних заняттях	6
7	Виконання домашніх завдань	6
8	Тестування	12
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки - на екзамені.

Шкала оцінки знань студента

Оцінка за національною 4-бальною	Рейтинг студента, бали	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	90-100	A
Добре	82-89	B
	75-81	C
Задовільно	66-74	D
	60-65	E
Незадовільно	35-59	FX
	1-34	F

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Усний виступ, письмові відповіді, виконання і захист творчої роботи, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності

	та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

11. Методичне забезпечення дисципліни

1. **Голубенко Т.Л.** Технологія виробництва продукції тваринництва: програма навчальної дисципліни для підготовки фахівців зі спеціальності 073 «Менеджмент» у вищих навчальних закладах 3-4 рівнів акредитації. – Вінниця: ВЦ ВНАУ, 2019. – 17 с.
2. **Царук Л.Л.** Технологія виробництва продукції тваринництва. Методичні вказівки до виконання практичних та самостійних робіт для студентів денної форми навчання зі спеціальності 073 «Менеджмент організацій та адміністрування». Вінниця: ВНАУ, 2021. 53 с.
3. **Царук Л.Л.** Технологія виробництва продукції тваринництва. Методичні вказівки до виконання практичних та самостійних робіт для студентів заочної форми навчання галузей знань 07 «Управління та адміністрування» / Л.Л.Царук. – Вінниця: ВНАУ, 2019. - 34 с.

12. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Бородай В.П., Сахацький М.І., Вертійчук А.І. Технологія виробництва продукції птахівництва. Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2006. 360 с.
- 2. Бусенко О.Т., Скоцик В.Є., Маценко М.І. та ін. Технологія виробництва продукції тваринництва : підруч. К. : «Агроосвіта», 2013. 492 с.**
3. Калетнік Г.М., Пчелянська Г.О. Місце і роль продовольчої безпеки у формуванні економічної безпеки України. Бізнес Інформ. 2014. №2. С 29-33.
4. Калетнік Г.М., Кулик М.Ф., Петриченко В.Ф., Хорішок В.Д. Основи перспективних технологій виробництва продукції тваринництва. Вінниця : Енозіс, 2007. 473 с.
5. Підпала Т.В. Скотарство і технологія виробництва молока та яловичини / Т.В.Підпала. Навчальний посібник. Миколаїв: ВВ МДАУ, 2007. 369 с.
6. Рудик І.А. Розведення сільськогосподарських тварин: навчальний посібник / І.А. Рудик, М.В. Буштрук, І.С. Старостенко. К., 2009. 339 с
7. Шалімов М.О. Інтенсивні технології виробництва продукції тваринництва. Одеса.2020. 181 с.
8. Угнівенко А.М. , Петренко Е.М., Носевич Д.К., Токар Ю.І. Наукові основи розвитку м'ясного скотарства в Україні . К.: КОМПРІНТ, 2016. 330 с.

Додаткова

9. Гопка Б.М. Конярство: Підручник. /Б.М.Гопка, М.П.Хоменко, П.М.Павленко. К.: Вища освіта, 2004. 320 с.
10. Ібатуллін І.І., Чигрин А.І., Отченашко В.В. та ін.. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин . Житомир: Полісся, 2013. 422 с.
11. Костенко В.І. Практикум із скотарства і технології виробництва молока і яловичини. К. Урожай, 2017. 400 с

12. Скоромна О.І., Огороднічук Г.М., Голубенко Т.Л. та ін..Підвищення якості молока – нові перспективи для розвитку харчової галузі Вінниччини / Продовольчі ресурси: збірник наукових праць. Київ, 2016. № 7. С. 100-106.
13. Підпала Т.В. Скотарство і технологія виробництва молока та яловичини Навчальний посібник. Миколаїв: ВВ МДАУ, 2007. 369 с.
14. Постернак Л.І. Перспективи та критерії розвитку галузі конярства в Україні. Зб. наук. праць ВНАУ.Аграрна наука та харчові технології .2018. Вип.2.(96). С.230–236.
15. Царук Л.Л. Сучасний стан виробництва продукції птахівництва в Україні Зб. наук. праць ВНАУ. Аграрна наука та харчові Технології. Вип.1 (95). Вінниця, 2017. С. 159-170.
16. Чудак Р. А, Побережець Ю. М, Ушаков В. М, Бабков Я. І. Вплив кормових добавок та комбікормів на продуктивність та якість м'яса у свиней. монографія. Вінниця. 2021. 202 с.